

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра культурології

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

СУЧАСНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ

підготовки магістра
спеціальності 034 Культурологія
освітньо-професійної програми Культурологія

Луцьк - 2022

Силабус навчальної дисципліни «СУЧАСНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ» підготовки магістра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 034 Культурологія, за освітньою програмою Культурологія

Розробник: Сохацька О. А., доцент кафедри культурології, кандидат педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньо- професійної програми

Пригода-Донець Т. М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри культурології

протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Столярчук Н. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 034 Культурологія Освітньо-професійна програма: Культурологія Освітній рівень: магістр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 120/4		Рік навчання – 1 курс
		Семестр _ 2 семестр
		Лекції – 18 год.
ІНДЗ: €		Практичні (семінарські) – 18 год. Лабораторні ____ год. Індивідуальні ____ год.
		Самостійна робота - 76 год.
		Консультації - 8 год.
	Форма контролю: іспит	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Сохацька Оксана Анастасіївна

Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри культурології

Контактна інформація: 0509616205

Дні занять: лютий-червень 20223р.

З розкладом можна ознайомитись на офіційному сайті ВНУ імені Лесі Українки, зокрема за посиланням <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Освітній компонент «Сучасні методики навчання» передбачає вивчення теоретичних, прикладних, особистісних аспектів використання найпоширеніших методик навчання, розкриття їхньої сутності, структури, особливостей застосування у педагогічній практиці. Дисципліна спрямована на формування психолого-педагогічних і методичних компетентностей викладача закладу вищої освіти.

Методика викладання у закладах вищої освіти є складною науково-практичною системою роботи. Вона ґрунтується на класичних та інноваційних підходах до навчально-пізнавальної діяльності студентів і постійно вдосконалюється під впливом суспільно-політичних процесів в Україні. В сучасних умовах методика викладання у закладах вищої освіти спеціальних та споріднених навчальних курсів дозволяє не тільки поглибити та інтенсифікувати процес пізнання здобувачами явищ навколишньої дійсності, а й наповнити його гуманістичним змістом.

Зміст освітнього компонента. Загально-дидактичні і конкретно-методичні аспекти взаємозв'язку дидактики та методики навчання. Педагогічна технологія і методика навчання. Організаційна технологія навчально-пізнавального процесу у ЗВО. Методика навчання. Здобувач як об'єкт-суб'єкт освітнього процесу. Методичне керівництво науково дослідною роботою студентів. Види та форми організації пізнавального процесу у ЗВО. Професійно-педагогічна діяльність викладача ЗВО.

Методика читання лекцій. Процес навчання як спільний об'єкт наукового дослідження дидактики і методики. Проблема формування і реалізації змісту освіти у вищій школі. Організація методичної роботи викладача ЗВО. Умови вибору та застосування методів навчання за варіативними класифікаціями. Методика діалогового навчання. Методика організації групової навчальної діяльності. Концептуальні основи управління навчально-творчою діяльністю у процесі підготовки викладача ЗВО. Методичні основи активізації навчального процесу. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання. Методи і форми активізації навчального процесу у системі підготовки фахівців. Авторські методики навчання.

2. Пререквізити (попередні курси, на яких базується вивчення дисципліни) / Постреквізити (дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення цієї дисципліни).

Вивчення даного освітнього компонента реалізується через взаємозв'язок з такими дисциплінами як педагогіка, філософія, культурологія, психологія, соціологія, соціологія освіти, соціологія культури, філософія освіти, філософія культури, етика, методика викладання у закладах вищої освіти, основи психолого-педагогічної майстерності, вікова та педагогічна психологія. Курс вводить у системний зв'язок знання з різних гуманітарних наук (філософія, історія, соціологія), а також фахових дисциплін і теорії культури. Курс «Сучасні методики навчання» покликаний сприяти виробленню теоретичних установок, які формуються в процесі засвоєння ряду дисциплін основної освітньої програми.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою викладання освітнього компонента є надати здобувачам цілісну і логічно-послідовну систему знань про дидактику підготовки кадрів вищої кваліфікації, розкрити концепцію основи теорії методики і методології викладання навчальних дисциплін у системі вищої культурологічної освіти, актуалізувати розвиток професійно-значущих особистих дидактичних здібностей та вмінь.

Завдання освітнього компонента полягає у формуванні викладацьких вмінь і навичок підготовки проведення лекційних та практичних занять із здобувачами, які вивчають культурологічні дисципліни; розвитку у випускників методичної майстерності, мовлення, комунікабельності; оволодіння методикою викладу змісту навчальних дисциплін, використовуючи різноманітні форми: емоційно-образні і абстрактно-понятійні, проблемні і діагностичні, мовні та ілюстративні.

На основі аналізу сучасних педагогічних досліджень практики викладання спеціальних дисциплін, з урахуванням того, що здобувачі вивчали тільки основи підготовки, у курсі знайшли своє визначення сучасні інноваційні підходи вітчизняних та зарубіжних науковців як до всього навчально-пізнавального процесу у закладах вищої освіти, так і до окремих його структурних елементів, педагогічної техніки викладача, комунікативних здібностей, умінь та навичок індивідуально-педагогічного спілкування зі студентами, організації та методики діагностики їх навчально-пізнавальної діяльності, керівництво науково-пошуковою роботою.

Мета вивчення курсу полягає в озброєнні магістрів знаннями про структуру й особливості діяльності педагога, психолого-педагогічні основи взаємодії суб'єктів освітнього процесу, сучасні методики навчання у системі вищої освіти.

Завдання навчальної дисципліни полягає в ознайомленні з науковими засадами організації педагогічної діяльності; розкритті природи розвитку особистості студента як об'єкта і суб'єкта педагогічного процесу; визначенні та аналізі специфіки професійної діяльності викладача ЗВО; ознайомленні з методологією і методикою навчання у закладах вищої освіти; ознайомленні магістрів із однією з окремих методик та технологій навчання; сприянні подолання описового, інформаційного освоєння здобувачами навчального матеріалу, формуванні дослідницького стилю розумової діяльності; апробації

здобувачами наукових і практичних знахідок (у процесі педагогічної практики, на практичних заняттях, на конкурсах, конференціях; сприянні формуванню професійно значущих особистісних якостей майбутнього педагога, педагогічного такту; розвитку у магістрів уміння рефлексувати, аналізувати, організовувати власну діяльність та співробітництво з іншими суб'єктами освітнього процесу; формуванні у студентів готовності до самоосвіти, до творчої науково-пошукової роботи.

При навчанні курсу використовуються різні освітні технології, які дозволяють оптимізувати освітній процес, структурувати інформацію, а також зацікавити здобувачів. Заняття проходять в інтерактивній формі, застосовуються сучасні методи контролю студентів (тести, творчі завдання, контроль за допомогою технічних засобів).

4. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуває загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Здатність приймати обгрунтовані рішення.

ЗК5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

Фахові компетентності (ФК):

ФК1. Усвідомлення взаємозв'язку культурних текстів та контекстів.

ФК2. Здатність до оцінювання та аналізу інформації у процесі реалізації професійної діяльності.

ФК3. Здатність виявляти культурні потреби суспільства та його окремих груп та визначати шляхи їх задоволення, забезпечувати культурні права і свободи людини.

ФК4. Усвідомлення соціальної та етичної місії культуролога, а також можливостей та особливостей практичного використання культурологічного знання.

ФК5. Здатність до ефективної взаємодії з представниками інших професій, а також до залучення до розв'язання проблем культури представників громадськості.

ФК6. Здатність критично осмислювати історичні здобутки та новітні досягнення культури.

ФК7. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати й моделювати культурний розвиток різних культурних регіонів, художньої та візуальної культури.

ФК8. Здатність організовувати роботу та здійснювати керівництво закладами культури, а також відповідними структурними підрозділами підприємств і установ, враховуючи економічні, законодавчі й етичні аспекти.

ФК9. Здатність до розв'язання проблем культури з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації та ширшого контексту відповідних проблем.

ФК10. Здатність здійснювати експертизу культурних об'єктів та культурних процесів, їх критичний аналіз із застосуванням сучасних методів культурології.

ФК11. Здатність використовувати сучасні методи та інструменти культурології, методи аналізу даних та інформаційні технології для проведення наукових досліджень, аналізувати і презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.

ФК12. Здатність розробляти і викладати культурологічні дисципліни в закладах освіти.

ФК13. Здатність брати участь у створенні та підтримці корпоративної культури організації, забезпеченні внутрішніх та зовнішніх комунікацій різного рівня.

ФК14. Здатність професійно визначати стратегічні напрямки та пріоритети культурної політики Волині, Луцька, їхні креативні та проектні ресурси з урахуванням регіональної специфіки та перспектив культурного розвитку та соціальної ефективності.

А також досягаються визначені Освітньою програмою **програмні результати навчання (ПРН):**

ПРН1. Розуміти специфіку та особливості реалізації культурних ідей, образів та смислів, а також критично оцінювати можливості їхньої інтерпретації для розв'язання суспільно-значимих проблем.

ПРН2. Аналізувати текстові та візуальні джерела інформації щодо культурних явищ та процесів, верифікувати інформацію у відповідності до професійних задач.

ПРН4. Популяризувати професію культуролога, дотримуючись етичних принципів.

ПРН7. Оцінювати історичні здобутки та новітні досягнення культурології.

ПРН8. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання складних задач і практичних проблем культурного розвитку суспільства.

ПРН10. Мати навички організації та керівництва професійним розвитком осіб та груп у галузі культури.

ПРН12. Здійснювати експертну оцінку культурних творів, послуг та благ, культурних практик, культурно-мистецьких та дозвіллевих проектів.

ПРН13. Збирати, аналізувати та оцінювати емпіричні факти та здійснювати їх інтерпретацію у відповідності до сучасних теоретичних уявлень відповідного напрямку культурології.

ПРН14. Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері культурології, генерувати та перевіряти гіпотези, збирати докази та аргументувати висновки.

ПРН15. Розробляти навчально-методичне забезпечення і викладати навчальні дисципліни з культурології у закладах освіти.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних компетентностей:

- загальних основ та положень сучасної організації навчального процесу у закладах вищої освіти;
- основах методології викладання навчальних дисциплін у закладах вищої освіти;
- загального змісту діяльності та типології методів викладання навчальних дисциплін у контексті педагогічної практики;
- змісту основних педагогічних прийомів і методів стосовно викладання навчальних дисциплін;
- специфіки методів та прийомів викладання культурологічних дисциплін у закладах вищої освіти;
- аналізу та прогнозування конкретної психологічної ситуації у навчальному колективі та застосування методів педагогічного впливу;
- застосування набутих знань у фаховій (у тому числі педагогічній) діяльності;
- проведення консультативної роботи у середніх та закладах вищої освіти по викладанню навчальних дисциплін.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Наукові засади методики навчання у закладах вищої освіти.						
Тема 1. Загально-дидактичні і конкретно -методичні аспекти взаємозв'язку дидактики та методики навчання.	8	2		4	2	
Тема 2. Педагогічна технологія і методика навчання.	6	2		4		
Тема 3. Організаційна технологія навчально-пізнавального процесу у закладах вищої освіти. Методика навчання.	6	2		4		РМГ- 56
Тема 4.Здобувач як об'єкт-суб'єкт освітнього процесу. Методичне керівництво науково-дослідницькою роботою студентів.	8	2		4	2	
Тема 5. Види та форми організації пізнавального процесу у закладах вищої освіти.	6	2		4		ІРС – 36
Тема 6. Професійно-педагогічна діяльність викладача ЗВО.	6		2	4		РМГ – 56
Тема 7. Методика читання лекції.	4		2	2		РМГ – 56
Разом за модулем 1	44	10	4	26	4	18
Змістовий модуль 2. Змістово-інструментальні основи організації процесу навчання у закладах вищої освіти.						
Тема 8. Процес навчання як спільний об'єкт наукового дослідження дидактики і методики.	6	2		4		ІРС – 16
Тема 9. Проблема формування і реалізації змісту освіти у вищій школі.	6		2	4		ДС – 16
Тема 10.Організація методичної роботи викладача закладу вищої освіти.	6	2		4		ІРС – 16
Тема 11. Умови вибору та застосування методів навчання за варіативними класифікаціями.	6	2		4		ДБ – 16
Тема 12. Методика діалогового навчання.	6	2		4		ІРС – 16
Тема 13. Методика організації групової навчальної діяльності.	6		2	4		РЗ – 16
Тема 14. Концептуальні основи управління навчально-творчою діяльністю у процесі підготовки викладача ЗВО.	8		2	4	2	РМГ – 16
Тема 15. Методичні основи	6		2	4		ІРС – 16

активізації навчального процесу.						
Тема 16. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання.	6		2	4		ДБ – 16
Тема 17. Методи і форми активізації навчального процесу у системі підготовки фахівців.	6		2	4		РЗ,РМГ – 16
Тема 18. Авторські методики навчання.	14		2	10	2	ДС – 16
Разом за модулем 2	76	8	14	50	4	12
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						Бал
Модульна контрольна робота						60
ІНДЗ						10
Інше (вказати)						
Всього годин / Балів	120	18	18	76	8	30/100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

- ✓ Принципи побудови системи вищої освіти США, Англії, Німеччини, Італії, Іспанії та інших країн Європи – 8 годин;
 - ✓ Зміст основних нормативних документів Болонського процесу – 8 годин;
 - ✓ Вимоги Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) – 8 годин;
 - ✓ Модульно-рейтингова програма з дисципліни за вимогами ECTS – 8 годин;
 - ✓ Професійна модель викладача ХХІ ст. – 8 годин;
 - ✓ Засоби навчання, ТЗН у навчальному процесі – 8 годин;
 - ✓ Удосконалення системи мотивації студентів в умовах кредитно-модульної системи – 8 годин;
 - ✓ Впровадження моделі дистанційного навчання за вимогами Болонської системи – 10 годин;
 - ✓ Організація процесу самоуправління навчально-творчою діяльністю в умовах кредитно-модульної системи -10 годин.
- Всього 76 годин.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Процес навчання є творчим, відкритим до дискусії та обговорення запропонованих тем. Усі завдання, передбачені програмою, повинні бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач був відсутній на занятті без поважної причини, він/вона повинні опрацювати навчальні питання та завдання самостійно та у визначені викладачем терміни обов’язково звітувати про засвоєння ними навчального матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом та здобувачами освіти передбачає:

- посилає на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей).

Політика щодо дедалайнів та перескладання.

Терміни і умови перескладання визначаються деканатом відповідно до рекомендацій навчального відділу. Вони можуть корегуватися викладачем за попередньою домовленістю з магістрантом в залежності від ситуації і конкретних обставин.

Методи та засоби діагностики успішності навчання

Поточний контроль здійснюється за такими напрямками:

- ✓ контроль за систематичністю та активністю роботи на семінарських заняттях (усне та письмове опитування);
- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять (індивідуальні співбесіди);
- ✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді контрольних завдань;
- ✓ контроль за виконанням індивідуального навчально-дослідного завдання для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять.

***Максимальна кількість балів,
яку може отримати студент за види навчальних робіт:***

Семінарські заняття – (за роботу на одному занятті – 3;1 бали, всього – 30 балів;
індивідуальне навчально-дослідне завдання – 10 балів;
модульна контрольна робота №1 – 30 балів;
модульна контрольна робота №2 – 30 балів.

Критерії оцінювання:

Семінарських занять:

- змістовність, глибина висвітлення проблеми;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- підкріплення викладу конкретними прикладами;
- власна точка зору на проблему;
- засвоєння категоріального апарату;
- опрацювання джерел з теми заняття;
- вміння зробити висновки, узагальнення;
- активна участь в обговоренні та дискусіях.

Самостійної та індивідуальної роботи (проблемні завдання, реферати, творчі роботи, індивідуальні науково-дослідні завдання):

- поглиблене вивчення джерел,
- опрацювання категоріального апарату;
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- творчий підхід, самостійність мислення;
- опрацювання літератури: кількісні і якісні параметри.

V. Підсумковий контроль

На іспит виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Питання та форму проведення іспиту визначає викладач у силабусі.

Якщо формою підсумкового семестрового контролю є залік, у випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може дібрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, написавши підсумковий тест тощо).

Порядок проведення заліку визначає викладач у силабусі. Питання, завдання заліку зазначати не обов'язково.

Перелік питань до іспиту

1. Дидактична методологія: історія і сучасність.
2. Закономірності дидактичної методології закладів вищої освіти.
3. Порівняльна дидактична методологія: дефініція, аксіологічні аспекти.
4. Категорії вузівської дидактики.
5. Навчально-пізнавальний процес у закладах вищої освіти.
6. Психологія процесу навчання, визначення дидактичних завдань.
7. Методи навчання.
8. Професійна компетентність, зміст і шляхи її оцінки в умовах закладу вищої освіти.
9. Знання викладача – головний елемент його професійної діяльності.
10. Загальнотеоретичні та методичні знання.
11. Організаційно-педагогічні знання.
12. Дидактичні уміння та навички в системі методичної майстерності викладача.
13. Особисті якості викладача як фактор стимулювання ефективності навчання.
14. Види навчання у закладах вищої освіти: організація, методика.
15. Діяльність викладача і студентів при пояснювально-ілюстративному навчанні.
16. Лекція – основна форма вузівського навчання.
17. Критерії класифікації організаційних форм навчання.
18. Структура лекції, типи лекцій.
19. Практичне заняття у процесі навчання у закладах вищої освіти.
20. Семінар. Лабораторне заняття.
21. Вимоги до семінарів.
22. Особливості лабораторних занять.
23. Методи навчання: сутність, природа, функції.
24. Класифікація. Основний зміст методів навчання.
25. Словесні методи навчання.
26. Наочні методи навчання.
27. Практичні методи навчання.
28. Стимулюючі методи.
29. Метод контролю і самоконтролю у навчанні.

30. Оптимальний вибір методів навчання.
31. Педагогічна техніка: сутність, структура. Психорегуляція у навчальному процесі.
32. Педагогічне спілкування як дидактична взаємодія.
33. Педагогічна технологія спілкування у процесі викладацької діяльності.
34. Загальні основи науково-дослідницької роботи студентів.
35. Організація та методика проведення планової студентської науково-дослідницької роботи.
36. Специфіка, організаційно методична технологія написання рефератів, курсових робіт, магістерських робіт.
37. Організація та методика відбору інформації про навчальний предмет.
38. Принцип відбору інформації про навчальний предмет: пізнавальна, конструювання та впровадження.
39. Принцип створення системи засобів навчання.
40. Методика накопичення, організації та впровадження відібраної інформації у викладацькій діяльності.
41. Процес впровадження отриманої інформації – комунікативний етап викладацької діяльності.
42. Компоненти програмного матеріалу до вивчення навчальних дисциплін.
43. Система наукових вимог до формування змісту програмного матеріалу з навчальних дисциплін.
44. Організаційна технологія розробки навчально-методичного комплексу з навчальних дисциплін.
45. Індивідуальна робота, основні її розділи.
46. Семінарські заняття у системі навчання.
47. Проведення семінару за класичною методикою.
48. Головні загальні технологічні етапи підготовки семінарського заняття.
49. Проведення заняття за організаційною технологією «Семінар запитань і відповідей».
50. «Семінар – дискусія».
51. Проблемний семінар.
52. Головні вимоги до викладання у процесі проведення семінару.
53. Дидактична гра як інноваційна форма проведення семінарських занять.
54. Класифікація дидактичних ігор, їх структура, технологія підготовки і проведення.
55. Структурна система процесу рейтингового навчання.
56. Захист курсових і магістерських робіт.
57. Сутність і зміст навчально-пізнавального процесу у закладах вищої освіти.
58. Основні структурні компоненти навчального процесу у закладах вищої освіти.
59. Зміст діяльності основних суб'єктів навчального процесу у закладі вищої освіти.
60. Професійно-педагогічна діяльність викладача.
61. Уміння, навички, особисті якості викладача у системі викладацької діяльності.
62. Підготовка плану семінару з теми спеціальної культурологічної дисципліни.
63. Створення педагогічної задачі.
64. Організація, методика студентської науково-пошукової роботи.
65. Основний зміст організаційної технології освіти у зарубіжних країнах.
66. Організаційно-технологічний зміст системи освіти в США.
67. Структура освіти в Англії.
68. Основи організації вищої освіти в Німеччині та Франції.
69. Методологічні особливості дидактичних концепцій і теорій зарубіжного навчання.
70. Теорія інструменталізму Д. Дьюї.
71. «Я-концепція» К. Роджерса.
72. Когнітивна теорія Ж. Піаже.
73. Управлінський стиль викладача.
74. Навчальна програма як один з головних методичних документів.

75. Індивідуальна методична діяльність викладача.
76. Основні організаційні напрями для забезпечення змісту методичної системи закладу вищої освіти.

Примірна тематика творчих робіт:

1. Формування «Інформаційного пакету ECTS» спеціальності.
2. Розроблення структурно-логічної схеми підготовки фахівців зі спеціальності.
3. Складання навчального плану підготовки фахівців за спеціальністю (за стандартами ECTS).
4. Удосконалення змісту освіти за Болонськими стандартами.
5. Розроблення моделей якості підготовки спеціалістів, кваліфікаційні характеристики. Критерії оцінювання.
6. Розроблення навчально-методичного комплексу дисципліни за стандартами ECTS.
7. Розроблення системи контролю навчально-творчої діяльності студентів.
8. Розроблення рейтингової моделі оцінювання навчально-творчої діяльності студентів.
9. Удосконалення систем Диференціації контролю знань, умінь і навичок студентів.
10. Розроблення часткової методики викладання дисципліни за стандартами ECTS.
11. Упровадження інноваційних технологій навчання у закладах вищої освіти.
12. Упровадження кредитно-модульної технології навчання у закладах вищої освіти.
13. Розроблення моделей індивідуальних робіт студентів в умовах Болонського процесу.
14. Розроблення альтернативних систем навчання в умовах Болонського процесу.
15. Розроблення навчальної програми спеціальності за стандартами ECTS.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси (рекомендована література (основна, додаткова, Інтернет-ресурси) та інші джерела).

Основна література

1. Згуровський М. Основні завдання вищої освіти України щодо реалізації принципів Болонського процесу та забезпечення вимог сфери праці.- Вища школа: наук.- практ. вид. 2004. №5-6. С. 54-61.
2. Колота М. Реалізація основних принципів Болонської декларації при підготовці фахівців економічного профілю. Проблеми освіти: наук.- метод. зб. 2004. ВИП. №37. С. 3-27.
3. Кремін В. Філософія освіти ХХІ століття. Урядовий кур'єр. 2003. №23. С. 6-7.
4. Левківський К. М. Завдання щодо забезпечення якості вищої освіти України в контексті Болонського процесу. Вища школа. №5-6. 2004. С. 89.
5. Лозова В, І. Цілісний підхід до формування пізнавальної активності школярів. Х.: «ОВС», 2000. 164с.
6. Лушчиков Ю. А. Досвід функціонування кредитно-модульної система організації навчального процесу в університетах США. Наука і методика: зб. наук.-метод. праць НМЦАО. 2004. №2. С.147-151.
7. Морзе Н. В. Дистанційна технологія як основа сучасних інформаційних технологій у навчанні. Нові технології навчання: наук.-метод. зб. К.: наук.-метод. центр, 2000. Вип.30. С.32-43.
8. Нагаєв В. М. Ефективність підготовки кадрів за модульно-рейтинговою технологією. Проблеми розробки та впровадження модульної системи професійного навчання «Модуль-2001»: зб. наук. праць: Проблеми сучасного мистецтва і культури. К.: Наук. світ, 2001. С. 255-261.
9. Нагаєв В.М. Оцінювання навчальної діяльності студентів за модульно-рейтинговою технологією навчання. Педагогіка і психологія АПН України. 2000. №3. С. 84-88.
10. Нагаєв В. М. Адаптація традиційної рейтингової оцінки до європейської кредитно-трансферної системи. Новий колегіум. 2005. №3. С.30-44.
11. Нагаєв В. М. Система управління навчально-творчою діяльністю менеджерів за кредитно-модульною технологією навчання. Теорія і практика управління соціальними системами. 2005. №2. С.33-43.
12. Нагаєв В. М. Проектування структури рейтингової оцінки навчально-творчої діяльності студентів при використанні модульно-рейтингової технології навчання. Проблеми інженерно-педагогічної освіти: зб. наук., праць. №3. Харків, 2002. С.103-107.
13. Нагаєв В. М. Управління навчально-творчою діяльністю студентів: модульно-рейтинговий підхід. Наукові записки Кіровоградського ДПУ ім. В. Винниченка: зб. наук праць. Вип.46. Кіровоград: КДПУ, 2002. С.35-40.
14. Нагаєв В. М. Ефективність підготовки кадрів за модульно-рейтинговою технологією. Проблеми розробки та впровадження модульної системи професійного навчання «Модуль-2001». Проблеми сучасного мистецтва і культури: зб. наук. пр. К.: Науковий світ, 2001. С.255-261.
15. Николаєнко С. Вища освіта і наука – найважливіші сфери відповідальності громадянського суспільства та основа інноваційного розвитку. Освіта України. 2005. №24. С. 4-8.
16. Одерій Л. П. Оцінка в міжнародній системі освіти: монографія. К.: ІСДО, 1995. 166 с.
17. Поташных М.М. Педагогическое творчество: проблемы развития и опыт. Пособие для учителя. К.: Рад. Шк., 1988. 187 с.
18. Сисоєва С. О. Педагогічна творчість: монографія. Х.: «Каравела», 1998. 150 с.
19. Сікорський П. І. Кредитно-модульна технологія навчання: навч. посібник. К.: Вид-во Європ. ун-ту. 2004. 127 с.
20. Товажнянский Л. Л. Болонський процес: цикли, ступені, кредити. К.: МОН, 2004. 125 с.
21. Шинкаренко І. Наш Болонський процес. Експерт. №32. 2005. С.14-24.

22. Юцявтене П. Терия и практика модульного обучения. Каунас: Швиеса, 1989. 272 с.
23. Яконин В. А. История психологии. СПб.: Изд-во Михайлова В. Н.- К., 1998. 145 с.

Додаткова література:

1. Україна XXI століття. Державна національна програма «Освіта». К.: Райдуга, 1994. С. 61.
2. Про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців: Тимчасове положення // Наказ МОН України від 23 01 2004. № 48.
3. Загальноєвропейський простір вищої освіти – досягнення цілей: Комюніке конференції міністрів країн Європи, відповідальних за сферу вищої освіти, м. Берген, 19-20 травня 2005р. // Освіта України. № 50. 2005. С. 5.
4. Методичні рекомендації по впровадженню модульно-рейтингової технології навчально-творчої діяльності студентів (із дисциплін управлінського циклу) для викладачів вищих навчальних аграрних закладів / укл. В. М. Нагаєв/ Харк. нац.аграр.ун-т. Х., 2002. 76 с.
5. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес / укл. М. Ф. Степко, Я. Я. Болубаш, К. М. Левківський, Ю. В. Сухарніков. К.: Вид-во НМЦВО МОНУ, 2004. 24 с.
6. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу / за ред. В. Г. Кременя. Київ-Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 2004. 147с.

Інтернет-ресурси:

Международный журнал исследований культуры / International Journal of Cultural Research. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.culturalresearch.ru

www.for-ua.com; www.vesna.org.ua; www.intelros.ru; www.mediaphilosophy.ru;
[www.Orenburg.Ru\(culture/credo\)](http://www.Orenburg.Ru(culture/credo)); www.russamos.narod.ru; magazines.russ.ru; logos@orc.ru;
www.philosophy.ru; www.ji-magazin.lviv.ua.